

Doelmatig waterbeheer door samenwerking

Waterplan-projectenboek Boxmeer 2014 - 2016

INHOUD

BLAD

SAMENVATTING	2
1 DOELMATIG WATERBEHEER DOOR SAMENWERKING	3
1.1 Waterschap en gemeente samen aan de lat	3
1.2 Doelstelling en planperiode	3
2 WATERPLAN LAND VAN CUIJK	4
2.1 Waterplan Land van Cuijk	4
2.2 Evaluatie waterplan-projectenboek 2011 - 2013	4
3 UITWERKING SAMENWERKING WATERSCHAP EN GEMEENTE	5
3.1 Het thema 'Water' binnen de gemeentelijke organisatie	5
3.2 Rol watercoördinator - gemeente	5
3.3 Rol medewerker waterbeheer – waterschap	6
3.4 Waterplanoverleg	6
3.5 Regionale Samenwerking Land van Cuijk en regio Noordoost Brabant (NOB)	7
3.6 Bestuursakkoord Doelmatige Samenwerking Afvalwaterketen Land van Cuijk	8
3.7 Projectspecifieke overlegvormen	8
3.8 Jaaragenda waterplanoverleg	9
3.9 Waterlijnen tussen gemeente en waterschap	10
4 DE WATERPROJECTEN	11
4.1 Afwegingscriteria bij de projecten	11
4.2 Inventarisatie projecten	12
4.3 Particulier natuurbeheer Ecologische Verbindingszones (EVZ's)	15
4.4 Beheer- en onderhoudsplannen beekmondingen Maasheggen	17
4.5 Schraalzand als retentie-, natuur- en recreatiegebied	18
4.6 Kruising Oeffeltsche Raam/Sambeeksche Uitwatering	19
4.7 Beekherstel Sint Jansbeek; Deeltraject Hultenhoek	20
4.8 Opstellen protocol wijzigen legger/schouwsloten	22
4.9 Gemeentelijk Slotenbeheer	23
4.10 Optimaliseren werkboek frontoffice	24
4.11 Waterworkshop ruimtelijke ontwikkeling	25
4.12 Communicatie en educatie	26
4.13 Financiën waterplan-projectenboek 2014-2016	1

BIJLAGEN

BIJLAGE 1	Gebuurte afkortingen
BIJLAGE 2	Evaluatie projecten waterplan 2011-2013
BIJLAGE 3	Waterplan en gerelateerde beleidsplannen

SAMENVATTING

Gemeenten en waterschappen staan al enkele jaren voor serieuze bezuinigingsopgaven. Door slim samen te werken met andere gemeenten en het waterschap kan er structureel en substantieel bezuinigd worden. Naast de gewenste besparingen zijn er meer redenen voor het intensiveren van de samenwerking:

- De implementatie van de Kaderrichtlijn Water vereist een integrale aanpak;
- De gemeente staat voor fundamentele keuzes over het rioleringsstelsel door grootschalige vervangingen, klimaatverandering, verdergaande verstedelijking en grondwaterproblematiek.
- Gemeenten en waterschap hebben in toenemende mate te maken met een gebrek aan voldoende en vakkundige personeel.

Het samenwerken tussen de verschillende overheden op het gebied van water is niet nieuw. In de afgelopen jaren hebben het Gebiedsproces, de optimalisatiestudie afvalwatersystemen (OAS), het uitvoeren van de watertoets en het opstellen van het Waterplan al een grote impuls gegeven aan de relatie tussen waterschap Aa en Maas en de gemeente Boxmeer. Begin 2011 heeft het waterschap het beheer van de grote gemalen in Boxmeer overgenomen en met het opstellen van het eerste waterplan-projectenboek in 2011 is een concrete stap gezet in het benoemen van taken, verantwoordelijkheden en financiering. In de aankomende jaren wordt voortgebouwd op deze relatie. Inmiddels zijn we toe aan het tweede waterplan-projectenboek voor de periode 2014 - 2016.

Het Waterplan uit 2008 is nog steeds van kracht. Het waterplan-projectenboek 2014 - 2016 richt zich op het uitvoeringsprogramma. Doel is dat alle opgenomen projecten eind 2016 zijn gerealiseerd en dat de projecten passen in het licht van de financiële schaarste. Watergerelateerde projecten die zijn ondergebracht in andere beleidsplannen (met name het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan) zijn niet in het waterplan-projectenboek opgenomen. De projecten in het waterplan-projectenboek betreffen:

- Grotere projecten die gemeente en waterschap samen uitvoeren (beekherstel);
- Beheervraagstukken (met name van de Ecologische verbindingzones);
- Afstemmingsvraagstukken (met name de stedelijke en regionale wateropgave);
- Het versterken van de (gemeentelijke) relatie tussen Ruimtelijke Ordening en Water;
- Communicatie en Educatie;
- Het gebruik maken van recreatieve kansen in waterprojecten.

Ook wordt er nadrukkelijk ingegaan op de rol van de gemeentelijke watercoördinator en die van de medewerker waterbeheer District Raam. Zij hebben een spilfunctie binnen de gemeente en het waterschap voor wat betreft de samenwerking tussen beide organisaties. Hun taken worden ondersteund door een vaste overlegstructuur, waarvan de invulling in het waterplan-projectenboek is beschreven. Het betreft hier zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg tussen waterschap en gemeente. Alles met het doel efficiënter te opereren door samen te werken, zolang het een meerwaarde oplevert.

1 DOELMATIG WATERBEHEER DOOR SAMENWERKING

1.1 Waterschap en gemeente samen aan de lat

Gemeenten en waterschappen staan voor serieuze bezuinigingsopgaven in de (afval)waterketen, het geheel van inzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater. Door slim samen te werken met andere gemeenten en het waterschap kan er structureel en substantieel bezuinigd worden. Naast de gewenste besparingen zijn er meer redenen voor het intensiveren van de samenwerking:

- De implementatie van de Kaderrichtlijn Water vereist een integrale aanpak;
- De gemeente staat voor fundamentele keuzes over het rioleringsstelsel door grootschalige vervangingen, klimaatverandering, verdergaande verstedelijking en grondwaterproblematiek.
- Gemeenten en waterschap hebben in toenemende mate te maken met een gebrek aan voldoende en vakkundige personeel.

Voorbeelden van afstemming zijn:

- Gezamenlijke invulling van de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater.
- (Planologische) medewerking van de gemeente bij het realiseren van wateropgaven.
- Rekening houden met waterbelangen bij nieuwbouw en herstructurering via de Watertoets.
- Waterkwaliteitsmaatregelen zoals het beperken van het gebruik van verontreinigende (uitlopende) materialen.
- Onderhoud van oppervlaktewateren in stedelijk gebied.
- Afspraken over het gezamenlijk innen van belastingen.
- Slim (wederzijds) beheren van beheerobjecten (bijvoorbeeld gemalen).

In de afgelopen jaren hebben het Gebiedsproces (inmiddels vervangen door regio Noordoost Brabant), de optimalisatiestudie afvalwatersystemen (OAS), het uitvoeren van de watertoets en het opstellen van het Waterplan al een grote impuls gegeven aan de relatie tussen waterschap Aa en Maas en de gemeente Boxmeer. In de aankomende jaren wordt voortgebouwd op deze relatie. Alles met het doel efficiënter te opereren door samen te werken, zolang het meerwaarde oplevert. Met het opstellen en uitvoeren van het Waterplan-projectenboek 2011 - 2013 is een concrete stap gezet in het benoemen van taken, verantwoordelijkheden en financiering. Voor u ligt het tweede waterplan-projectenboek voor de periode 2014 - 2016. Het waterplan-projectenboek is opgesteld in opdracht van de gemeente Boxmeer in nauwe samenwerking met het Waterschap Aa en Maas. Het waterplan-projectenboek wordt gebruikt bij de voortgangsbewaking van de gezamenlijke projecten en geeft duidelijkheid over de overlegmomenten en de contactpersonen tussen beide partijen.

1.2 Doelstelling en planperiode

Het waterplan-projectenboek maakt inzichtelijk welke watergerelateerde projecten voor 2014 tot en met 2016 onder de aandacht moeten worden gehouden. Dit betreft deels projecten waarbij de voortgangsbewaking van belang is. Voor een ander deel zijn het agendazettende onderwerpen. De afwegingscriteria zijn in dit projectenboek opgenomen. Hetzelfde geldt voor de relaties tussen het Waterplan en andere beleidsplannen binnen de gemeente (zie bijlage 3). Doel is dat alle opgenomen projecten eind 2016 zijn gerealiseerd en dat de projecten passen in het licht van de financiële schaarste. Met het opstellen en uitvoeren van het waterplan-projectenboek 2014 - 2016 wordt het Waterplan levend gehouden binnen de gemeentelijke organisatie. Daarnaast fungeert het als een communicatiemiddel richting bestuur en burgers.

2 WATERPLAN LAND VAN CUIJK

2.1 Waterplan Land van Cuijk

Het water stroomt door veel beleidsvelden (ruimtelijke ordening, milieu, natuur en recreatie, stedelijk waterbeheer etc.) en het stroomt van hoog naar laag (Europees -, rijks-, provinciaal-, waterschaps- en gemeentelijk niveau). Al deze relaties zijn samengebracht in het Waterplan. De essentie is dat wij als mens (en de invloed die wij uitoefenen op de door ons omringende flora en fauna) afhankelijk zijn van water. We zullen dus zorg moeten dragen voor het totaalsysteem van water. Dat betekent dat we moeten meebewegen met het water en dat we niet bewust de problemen moeten gaan opzoeken (bijvoorbeeld een kelder bouwen op een laaggelegen stuk grond waar het water graag naar toe wil stromen). We willen geen overlast van het water (schade als gevolg van straten die onder water staan), en we willen ook geen onderlast (verdroging van gewassen en natuur). Daarom zorgen we er in Boxmeer voor dat:

- we voorbereid zijn op extreme regenval en perioden van droogte;
- een teveel aan regenwater niet afwentelen op onze buurgemeenten;
- we veilig zijn voor overstromingen;
- het oppervlaktewater een goede kwaliteit heeft;
- het ecosysteem in balans is;
- we kunnen genieten van het water in de vorm van recreatie en natuurbeleving;
- we het water slim beheren;
- we het water samen beheren met onze waterpartners en overige belanghebbenden;
- we aan iedereen in Boxmeer laten zien waarom goed waterbeheer zo belangrijk is.

Al deze zorgpunten zijn uitgewerkt in de waterdoelen en streefbeelden in het Waterplan uit 2008. Dit Waterplan is opgesteld samen met de waterpartners en de gemeenten in het Land van Cuijk. Het Waterplan is op 2 oktober 2008 vastgesteld door de gemeenteraad van Boxmeer. Aan het beleidsplan is geen geldigheidsduur gekoppeld. In principe is dat ook niet nodig, omdat het plan is opgebouwd rondom waterdoelen en streefbeelden die (redelijk) tijdgeest-onafhankelijk zijn. Het Waterplan als beleidsdocument blijft geldig. Wel is er een periodieke evaluatie en actualisering van de projecten nodig, hetgeen nu gebeurt met het tweede waterplan-projectenboek.

2.2 Evaluatie waterplan-projectenboek 2011 - 2013

In bijlage 2 is de status van de projecten uit het Waterplan 2011 - 2013 opgenomen. Het merendeel van deze projecten is in de periode 2011 tot en met 2013 opgepakt en/of afgerond via het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan. In de Optimalisatiestudie AfvalwaterSysteem (OAS) is het functioneren van de afvalwaterketen inzichtelijk gemaakt. De evaluatie van het waterplan-projectenboek volgt na de zomer van 2013.

3 UITWERKING SAMENWERKING WATERSCHAP EN GEMEENTE

3.1 Het thema 'Water' binnen de gemeentelijke organisatie

Water is een essentiële levensvoorwaarde. Van oudsher heeft het altijd al de aandacht gehad als het gaat om droge voeten, drinkwatervoorziening en hygiëne. Tegenwoordig komen ook de positieve effecten van water op de omgeving steeds meer in beeld. Helemaal in relatie tot de gevolgen van de klimaatverandering. We hebben oppervlaktewateren en bergingen nodig om een teveel aan regenwater op te kunnen vangen en af te kunnen voeren. Maar we hebben het ook nodig om water aan te kunnen voeren in tijden van droogte. Water en groen vormen samen een krachtige combinatie.

Met de toenemende verstedelijking wordt de aanwezigheid van water in de wijk meer en meer belangrijk. Het mag weer in al zijn glorie getoond worden. Om van te genieten, maar ook om bewust te zijn dat water een essentieel en soms onvoorspelbaar levenselement voor ons is. Dat betekent dat de relatie met de ruimtelijke inrichting versterkt moet worden, om kansen te benutten voor de aanwezigheid van water in stedelijk gebied. Het doel is de burgers het water in de wijk positief te laten beleven.

De afgelopen jaren heeft de gemeente het thema water breder weggezet in de gemeentelijke organisatie en binnen de samenwerking met het waterschap. Dit vindt plaats door sleutelfiguren binnen beide organisaties en door formele overlegmomenten. De praktische invulling en uitvoering hiervan wordt in dit hoofdstuk beschreven.

3.2 Rol watercoördinator - gemeente

Boxmeer pakt het thema 'water' beet met behulp van de gemeentelijke watercoördinator. Dit is een gecombineerde functie en de werkzaamheden bestaan uit ondermeer het ambtelijk bijwonen van (regionale) overleggen rondom het thema water, het begeleiden van het waterplanoverleg, het voorbereiden van het bestuurlijke overleg tussen gemeente en waterschap en zorgen voor de voortgang/procesbewaking van het gemeentelijk waterplan. Om de ambities van de gemeente Boxmeer voor het thema 'water' te realiseren omvat de rol van watercoördinator de volgende werkzaamheden:

- 1^e aanspreekpunt binnen de gemeente voor het thema water;
- Het actief onder de aandacht brengen en houden van het onderwerp 'water' zowel intern als extern (prioriteren). Denk hierbij aan (structurele) communicatie via krant en website, het zichtbaar afsluiten van grote watergerelateerde projecten, interne presentaties, verbindingen leggen tussen de verschillende beleidsvelden, de bestuurder adviseren, educatietrajecten;
- Contact verzorgen voor managers en bestuurders met betrekking tot het thema 'water'.
- Actief bijdragen aan 'duurzame' gebiedsontwikkeling;
- Contactpersoon zijn voor het waterschap en een actieve onderlinge uitwisseling van wederzijdse informatie bewerkstellingen;
- Procesbewaking van de projecten uit het waterplan-projectenboek 2014 - 2016.
- Watercontactpersoon voor de buurgemeenten zijn.
- Verkennen en initiëren van mogelijke, effectieve samenwerkingsvormen met buurgemeenten. Dit speelt met name op het vlak van beheer, kennisuitwisseling en capaciteitsuitwisseling.
- Zorgen dat Boxmeer het huidige kwaliteitsniveau van het thema 'water' handhaaft en tegelijkertijd er voor waakt dat de gemeente niet te hard voor de troepen uitloopt. Dit laatste heeft met name betrekking op de afstemming van projecten met waterschap en buurgemeenten.
- Voorbereiden bestuurlijke overleggen op het thema 'water'.
- Initiatiefnemer en trekker van het waterplanoverleg tussen gemeente en waterschap (zie § 3.4).

De watercoördinator is geen inhoudelijke specialist, maar heeft wel het overzicht van de verschillende wateractiviteiten binnen de gemeente en moet de verschillende processen en relaties met betrekking tot het thema 'water' versterken.

3.3 Rol medewerker waterbeheer – waterschap

Het waterschap wil de relatie met de gemeenten versterken vanuit de verschillende districtskantoren. Voor Boxmeer is dat het districtskantoor Raam. Per gemeente is er één medewerker waterbeheer vanuit het waterschap toegewezen als algemeen contactpersoon. Het contact tussen waterschap en gemeente loopt via meerdere mensen. Vanuit de gemeente stemmen verschillende beleidsmedewerkers (riolering, RO, natuur, vergunningen) met verschillende mensen binnen het waterschap af (districtskantoor, hoofdkantoor, beleidsmedewerkers, beheerders). Hierdoor kan het gebeuren dat belangrijke informatie niet bij alle belanghebbenden terechtkomt. De medewerker waterbeheer is de spil in dit spel. Hij/zij kan mensen met elkaar in verbinding brengen als dit nodig mocht zijn. Tegelijkertijd hoeft de medewerker waterbeheer niet overal bij betrokken te zijn of van alle details af te weten. Het is van belang dat hij/zij op hoofdlijnen weet wat er speelt en wie er betrokken zijn vanuit gemeente en waterschap. Voor het herkennen van kansen op het grensvlak van de gemeentelijke en waterschapsdoelen dient de medewerker waterbeheer tevens kennis te hebben van de ontwikkeling van de gemeente in breder perspectief. De ambities en opgaven van de gemeente op economisch, landschappelijk en maatschappelijk vlak vormen immers de basis voor meerwaarde in gezamenlijke projecten. Aangezien het waterschap gemeentegrenzen overschrijft is het van belang dat de medewerker waterbeheer op de hoogte is van intergemeentelijke en regionale samenwerkingen.

De invulling van de rol medewerker waterbeheer ziet er als volgt uit:

- Algemeen contactpersoon van het waterschap voor Boxmeer. Fungeert daarmee als een frontoffice van het waterschap richting gemeente, maar ook naar de eigen waterorganisatie;
- Intensieve uitwisseling van wederzijdse informatie met de watercoördinator van de gemeente Boxmeer;
- Spil in de eigen organisatie door actief informatie te brengen binnen het waterschap, maar ook door het te halen.
- Mede-initiatiefnemer voor waterplanoverleg tussen gemeente en waterschap.

3.4 Waterplanoverleg

De informatie- en kennisuitwisseling tussen gemeente en waterschap staat centraal in de samenwerking tussen beide partijen. Voor 2011 was dit formeel vormgegeven via het watertoetsoverleg. Deze overlegvorm stamt af uit de verplicht gestelde waterparagraaf en watertoets in bestemmingsplannen. Hierdoor zijn water- en RO-mensen op een zinvolle wijze nader tot elkaar gekomen. Met het opstellen van het eerste waterplan-projectenboek is er een wens tot verdieping en verbreding ontstaan. Deze wens is gekoppeld aan de behoefte tot een meer structurele vorm van informatie-uitwisseling en een intensievere samenwerking tussen gemeente en waterschap. Daarom is het watertoetsoverleg opgewaarderd naar een halfjaarlijks waterplanoverleg.

Inhoud waterplanoverleg

In het waterplanoverleg kunnen alle watergerelateerde onderwerpen aan bod komen, vanuit alle beleidsvelden. Om te voorkomen dat dit een groots opgetuigd overleg wordt, wordt het doorschuifstelsel gehanteerd. De watercoördinator en de medewerker waterbeheer zijn bij het gehele waterplanoverleg aanwezig. Op basis van de agenda worden de verschillende beleidsmedewerkers van zowel waterschap als gemeente achter elkaar uitgenodigd om wederzijds informatie uit te wisselen, bij te praten en de

voortgang van projecten door te nemen. Het waterplanoverleg bevat een gedeeltelijk vaste agenda en een gedeeltelijk vrij in te vullen agenda. Het overzicht met de stand van zaken met betrekking tot bestemmingsplannen wordt van te voren opgesteld. Op basis daarvan worden de bespreekpunten voor RO bepaald. Met de RO-beleidsmedewerkers wordt het thema 'water' op bestemmingsplan- als op structuurvisie niveau besproken.

Terugkerende onderwerpen bij het waterplanoverleg:

- Monitoring voortgang waterplan-projectenboek.
- Bespreekpunten uit de watertoetslijst.
- Onderwerpen voor het bestuurlijk overleg.
- Deltaprogramma Rivieren
- Monitoring stopzetting drinkwaterwinning Brabant Water
- Regionale samenwerking; Land van Cuijk en Regio Noordoost Brabant (NOB)
- Bestuursakkoord Doelmatige Samenwerking Afvalwaterketen Land van Cuijk

Specifiek voor de periode 2014 - 2016 wordt het Deltaprogramma Rivieren toegevoegd als een vast onderwerp bij het Waterplanoverleg. Het Deltaprogramma kent een eigen besluitvormingsproces, maar gezien de invloed die het programma heeft op de lokale wateropgaven is regelmatige afstemming gewenst. Een tweede vast onderwerp is de monitoring van het stoppen van drinkwaterwinning door Brabant Water binnen de gemeente. Waterschap, gemeente en het drinkwaterbedrijf zijn hier gezamenlijk bij betrokken. In 2013 jaar volgt een evaluatie. Daarnaast moet Brabant Water, volgens vergunning, 5 jaar lang monitoren. De voortgang van de regionale samenwerking (NOB) en de voortgang in het kader van het in mei 2013 ondertekende bestuursakkoord Doelmatige Samenwerking Afvalwaterketen Land van Cuijk zijn ook toegevoegd aan de terugkerende onderwerpen bij het waterplanoverleg.

In 2014 zal ook gekeken worden of het waterplan-projectenboek aanpassingen nodig heeft in verband met de beschikbare financiële middelen.

3.5 Regionale Samenwerking Land van Cuijk en regio Noordoost Brabant (NOB)

De gemeentelijke samenwerking binnen het Land van Cuijk krijgt steeds meer vorm. Het Land van Cuijk treedt steeds meer op als een eenheid in binnen de regio NOB. De strategische Visie Land van Cuijk en de rolverdeling tussen gemeente voor verschillende thema's op de schaal van Land van Cuijk onderstrepen dit. Binnen NOB heeft het waterschap een belangrijke rol op het gebied van 'Groen en Blauw'. Afstemming op dit vlak is van belang, ook in het contact met de gemeente.

Het gebiedsproces Water is in 2012 opgegaan in de Regio Noordoost Brabant. Het samenwerkingsverband Regio Noordoost Brabant voorziet in een programmastructuur, waarin in totaal 7 deelprogramma's zijn gedefinieerd. Deze programma's zijn de vertaling van de strategische agenda van Noordoost Brabant, die wordt gevormd door de Agenda 2020. Het programma omgeving en water is één van de deelprogramma's binnen het samenwerkingsverband NOB. Binnen het programma omgeving en water zijn 'groenblauwe structuren' een belangrijk thema.

In 2013 wordt een Uitvoeringsprogramma landschap en groenblauwe structuren NOB opgesteld. In opdracht van de regio Noordoost Brabant levert het waterschap de bestuurlijke trekker en thema-manager. Gemeenten zijn inhoudelijk (ambtelijk) betrokken in de werkgroep omgeving en water. Bestuurlijke terugkoppeling vindt plaats via het platform groene ruimte, daarnaast worden de bestuurlijke regio bijeenkomsten benut voor toelichting en het duiden van kansen.

Het Land van Cuijk gebruikt het bestuurlijk POHO Ruimte LvC om zich voor te bereiden op de agenda van NOB. Maar het POHO Ruimte gaat breder dan alleen de agenda van NOB. Het waterschap kan specifieke thema's/stukken/initiatieven aandragen voor het POHO Ruimte LvC via de Agendagroep. De gemeente Boxmeer is hiervoor contactpersoon. Als terugkerend onderwerp bij het waterplanoverleg zal door de watercoördinator en de medewerker waterbeheer hoofdlijnen van de regionale samenwerking in kaart worden gebracht.

3.6 Bestuursakkoord Doelmatige Samenwerking Afvalwaterketen Land van Cuijk

Het bestuursakkoord Doelmatige Samenwerking Afvalwaterketen Land van Cuijk is een actualisatie van het op 21 oktober 2009 afgesloten Afvalwaterakkoord verzorgingsgebied rwzi Land van Cuijk. De gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert, Sint Anthonis en het waterschap Aa en Maas leggen vast hoe zij als overheden door samenwerking een doelmatigheidswinst in de afvalwaterketen willen bereiken in de periode 2013-2017. Deze samenwerking tussen gemeenten onderling en gemeenten samen met het waterschap gaat uit van het bundelen van kennis en capaciteit en het verder professionaliseren van de beheertaken.

Bestuurlijk platform

In het bestuurlijk platform ontmoeten de portefeuillehouders van alle deelnemende partijen elkaar en bespreken ontwikkelingen en actuele beleidsvragen. Het bestuurlijk platform komt gemiddeld twee keer per jaar bijeen.

Ambtelijk kernteam

Het ambtelijk kernteam bestaat uit een vertegenwoordiging van gemeenten en het waterschap en wordt aangestuurd en voorgezeten door een projectleider. Een keer per kwartaal wordt de stand van zaken van de verschillende samenwerkingsprojecten door het ambtelijk kernteam geëvalueerd en zal de projectleider de bevindingen rapporteren aan het bestuurlijk platform. De projectleider is hierdoor de spil tussen het ambtelijk kernteam en het bestuurlijk platform. De projectgroepleden voeren de plannen van aanpak uit.

Als terugkerend onderwerp bij het waterplanoverleg zal door de watercoördinator en de medewerker waterbeheer de stand van zaken op hoofdlijnen van de verschillende samenwerkingsprojecten in kaart worden gebracht. De rapportage vanuit het ambtelijk kernteam richting bestuurlijk platform is bruikbaar als achtergrond informatie.

3.7 Projectspecifieke overlegvormen

Het waterplanoverleg is een halfjaarlijks terugkerend overleg. Daarnaast vinden er door het jaar heen projectspecifieke overleggen plaats. De hoofdlijnen worden dan weer teruggekoppeld tijdens het waterplanoverleg.

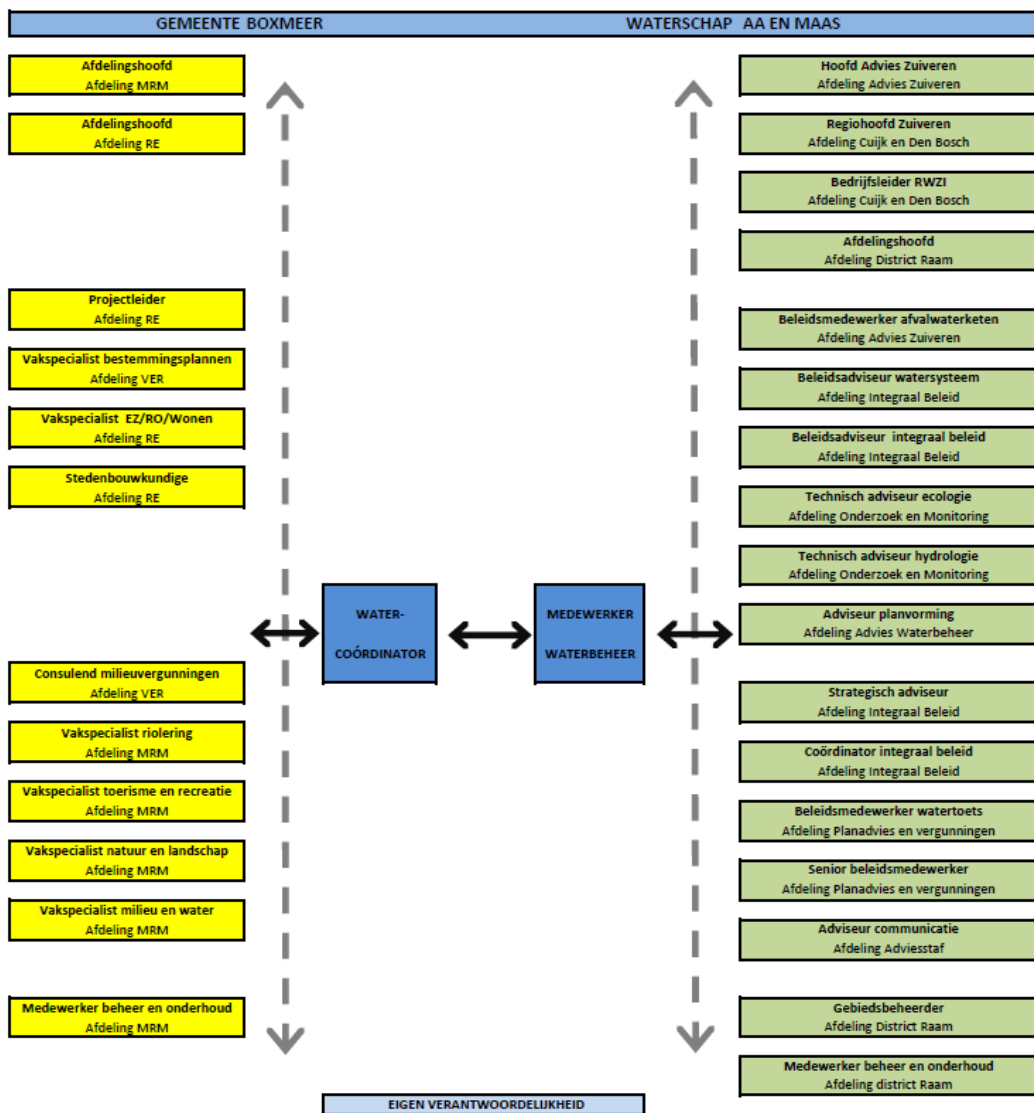
3.8 Jaaragenda waterplanoverleg

Jaarplanning			
Periode 1	Januari Ambtelijk waterplanoverleg 1 Voorbereiding bestuurlijk waterplanoverleg 1	Februari Bestuurlijk waterplanoverleg 1	Maart
Periode 2	April	Mei	Juni Start voorbereiding waterplanoverleg 2
Periode 3	Juli vakantieperiode	Augustus vakantieperiode	September Ambtelijk waterplanoverleg 2 Voorbereiding bestuurlijk waterplanoverleg 2
Periode 4	Oktober Bestuurlijk waterplanoverleg 2	November	December Start voorbereiding waterplanoverleg 1

De voorbereiding van het bestuurlijk waterplanoverleg vindt plaats mede naar aanleiding van het ambtelijk waterplanoverleg.

3.9 Waterlijnen tussen gemeente en waterschap

Het aantal mensen dat zich op een of andere wijze bezig houdt met water op Boxmeers grondgebied is groot, zowel bij de gemeente als bij het waterschap. Communicatie dient zo rechtstreeks mogelijk plaats te vinden. In deze paragraaf is een gedeeltelijk organogram opgenomen van de gemeente en van het waterschap voor zover het relatie heeft met water. De sleutelfiguren zijn de watercoördinator van de gemeente en de medewerker waterbeheer van het waterschap.

4 DE WATERPROJECTEN

4.1 Afwegingscriteria bij de projecten

Het Waterplan fungeert als parapluplan voor alle beleidsvelden. Een belangrijk deel van de uitwerking van projecten is opgenomen in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP). Niet alle projecten kunnen echter worden ondergebracht in onderliggende beleidsplannen. Voor die projecten en activiteiten is het waterplan-projectenboek opgezet. Voor een opname in het waterplan-projectenboek zijn de volgende criteria gehanteerd:

- Het project is watergerelateerd.
- Het project loopt in de periode 2014 – 2016.
- Het project bevindt zich in een beginstadium en is dus niet bijna afgelopen.
- Het project is niet opgenomen in een ander beleids-/uitvoeringsplan. Projecten die bijvoorbeeld zijn opgenomen in het Bestuursakkoord Doelmatige Samenwerking Afvalwaterketen komen niet terug in het waterplan-projectenboek.
- Bij het project zijn zowel het waterschap als de gemeente betrokken.
- In het kader van bezuinigingen worden in het projectenboek alleen projecten meegenomen waarvan te verwachten is dat een financieel budget en/of uren beschikbaar zal komen of reeds beschikbaar is.

In het algemeen zijn het projecten waarvan het belangrijk is om de voortgang binnen de planperiode actief te monitoren en te stimuleren. Gezien de beperkte investeringsbudgetten van zowel gemeente als waterschap worden nieuwe waterprojecten nadrukkelijk bekeken vanuit het belang voor gehele watersysteem. Als voorbeeld kan beekherstel dienen; Het is niet waarschijnlijk dat voor een gehele beekloop beekherstel zal plaatsvinden tussen 2014 - 2016. Wanneer echter blijkt dat uitvoering van een deel van het traject een grote waterhuishoudkundige of ecologische meerwaarde heeft of qua financiering en timing met overige ruimtelijke initiatieven gunstig is, dan kan dit uitvoering in de periode 2014 - 2016 betekenen.

4.2 Inventarisatie projecten

Onderstaande lijst is een inventarisatie van thema's en opgaven die spelen op watergebied binnen de gemeente Boxmeer. Een groot deel hiervan is in de periode 2011-2013 opgepakt en afgerond. Een aantal projecten blijft of wordt actueel en wordt in de periode 2014-2016 opgepakt. Deze worden in het projectenboek opgenomen.

#	Project	In projectenboek	Motivatie
NATUUR			
1	Beheer EVZ's	Ja	In Boxmeer zijn natte en droge EVZ's aangelegd. Het aandachtspunt ligt op het beheersbaar houden van de onderhoudskosten. In het voorjaar van 2012 hebben de gemeente Boxmeer en Waterschap Aa en Maas een pilot opgezet in het kader van beheer en onderhoud EVZ Oeffeltsche Raam (pilot Lauguz). Gelijktijdig met deze pilot heeft de Gemeente Boxmeer een pilot particulier natuurbeheer Oeffeltsche Raam opgezet waarbij het beheer `slim` en laagdrempelig bij aangelanden is weggezet. In 2013 vervolg.
2	Beekherstel St. Jansbeek	Ja	Op de St. Jansbeek ligt de opgave beekherstel. Voor de periode 2014-2016 wordt onderzocht of op het deeltraject "Hultenhoek" bij Groeningen een vorm van beekherstel gerealiseerd kan worden samen met een particuliere partij. Met behulp van provinciale gelden kan hier namelijk particulier het natuurdoeltype vochtige schraalgraslanden/moeras voor de droge EVZ gerealiseerd worden rond de beek.
3	Beekherstel Campagnebeek	Nee	Start na 2016.
4	Kruising Oeffeltse Raam – Sambeekse Uitwatering	Ja	Onderdeel Optimalisatie Oeffeltsche Raam. Onderzoek naar aanpassen waterstroom op kruispunt Oeffeltsche Raam en Sambeeksche uitwatering.
RECREATIE EN TOERISME			
5	Standaard bij de start van een waterproject recreatief gebruik als mogelijkheid onderzoeken en zo mogelijk benutten. Tevens bekijkt het waterschap concrete initiatieven van de gemeente op het gebied van recreatief medegebruik.	Ja	De kansen benutten om watergerelateerde projecten recreatief in te richten en recreatief medegebruik.
STEDELIJK WATERBEHEER			
6	Kapitaalintensieve knelpunten Stedelijke Water Opgave (SWO)	Nee	Het waterschap heeft een quickscan uitgevoerd voor Boxmeer en signaleerde twee water-opgaven in het stedelijk gebied. In 2011 is dit nader onderzocht en is geconstateerd dat hier

			geen sprake is van knelpunten.
7	Kapitaalintensieve knelpunten Regionale Water Opgave (RWO)	Nee	Het waterschap heeft een quickscan uitgevoerd voor Boxmeer en signaleerde vier regionale wateropgaven. Alleen KIK Rijkevoort is hiervan overgebleven als knelpunt. Oplevering mei 2013.
8	Overdracht beheer grote gemalen	Nee	De overdracht is per 1 april 2011 geëffectueerd. Er is een definitieve overeenkomst voor twee jaar gesloten. Bij een positieve evaluatie aan het eind van deze periode, kan de overeenkomst naar onbepaalde tijd worden omgezet. Beheer en onderhoud rioolgemalen (pilot) wordt per 1 april 2013 voor een jaar verlengd.
9	Schraalstrand als retentie- en recreatiegebied	Ja	Onderdeel van "Optimalisatie Oeffeltsche Raam". Gemeentelijke investeringen in het recreatief gebruik van het Rabattenbos worden onderbenut door een tekort aan water. Het gebied is tevens zoekgebied voor waterberging en retentie heeft mogelijk een gunstige invloed op het watervoerend vermogen van de Oeffeltsche Raam en vistrap 't Snekke. Tevens dient de invloed van het stoppen van de drinkwaterwinning in het gebied meegenomen te worden.
10	Onkruidbeheer	Nee, maar wel een blijvend aandachtspunt	Vanuit de Kader Richtlijn Water (KRW), en daarmee vanuit het Waterplan, wordt ingezet op chemischvrij onkruidbeheer. Dit is duurder dan chemische onkruidbestrijding. Behalve de kosten, moeten ook de effecten op de waterkwaliteit in de afweging worden meegenomen, voordat een nieuw besluit hierover wordt genomen. Het huidige beleid in Boxmeer is chemischvrij onkruidbeheer, met uitzondering van plekken waar het echt niet anders kan.
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING			
11	Meanderen Biest bovengronds centrum Boxmeer	Nee	Onderdeel uit de structuurvisie Centrum Boxmeer. Is een potentieel project na 2016.
12	Structuurvisie gemeente Boxmeer	Nee, maar wordt wel indirect meegenomen	Vaststelling gepland voor eind 2013. Water moet als thema worden geborgen in de structuurvisie. Het belangrijkste aandeel is kennis. Daarom staat niet de structuurvisie centraal in het projectenboek, maar kennisuitwisseling. Het waterschap is onderdeel van de klankbordgroep.
13	Nevengeul	Nee	Wordt meegenomen in het vaste agendapunt Deltaprogramma in het waterplanoverleg.
14	Dijkkring 36, Ecologie en veiligheid	Nee	Eindrapportage gereed in januari 2011. Project vindt plaats in samenwerkingsverband NO-Brabant. Wordt meegenomen in het vaste agendapunt Deltaprogramma in het

			waterplanoverleg.
15	Sluiting drinkwaterpompstation	Nee	Monitoringstraject loopt. Evaluatie in 2013. Wordt meegenomen in het vaste agendapunt Stoppen drinkwaterwinning in het Waterplan-overleg.
16	Wellness Overloon	Nee	In mei 2013 wordt een positief antwoord van het waterschap verwacht naar een nieuwe studie naar de afvalwaterstromen. Op dit moment is er geen concrete investeerder en staat de ontwikkeling stil.
17	Jachthaven Boxmeer	Nee	Maakt geen onderdeel meer uit van gemeentelijke ambitie.
18	Waterworkshop RO	Ja	Kennisuitwisseling water – RO samen met waterschap.
VERGUNNINGEN			
19	Optimaliseren werkboek frontoffice	Ja	De frontoffice van Boxmeer heeft een werkboek met daarin aanwijzingen voor milieu- en bouwvergunningen, maar nog niet voor watervergunningen.
COMMUNICATIE			
20	Educatie	Ja	Koppelen van scholen uit Boxmeer aan educatieprojecten van het waterschap en nationale wateractiviteiten.
21	Nieuwsmomenten van projecten	Ja	Uitdragen wat Boxmeer doet op het gebied van water door het te koppelen aan natuurlijke communicatiemomenten.
22	Samenwerking gemeente en waterschap	Beleidskeuze, zie hoofdstuk 3	Continueren rollen watercoördinatoren gemeente en medewerker waterbeheer waterschap, bewaken overlegstructuur, bestuurlijk draagvlak voor samenwerking. Uitbouwen van het contact op RO vlak.

Alle projecten waar een 'ja' staat bij het projectenboek zijn in de navolgende paragrafen uitgewerkt, waarbij communicatie en educatie tot één project is samengevoegd. In totaal zijn het 10 projecten voor de periode 2014 - 2016.

4.3 Particulier natuurbeheer Ecologische Verbindingszones (EVZ's)

Projecttitel	PARTICULIER NATUURBEHEER EVZ's
Doelstelling van het project	Grip houden op de beheerkosten van de EVZ's (kostenefficiënt beheer).
Omschrijving:	<p>In Boxmeer zijn natte en droge Ecologische Verbindingszones aangelegd. Het aandachtspunt ligt op het beheersbaar houden van de onderhoudskosten. Het doel is de EVZ's particulier (door agrariërs en/of verenigingen) te laten beheren. In het voorjaar van 2012 hebben de gemeente Boxmeer en Waterschap Aa en Maas een pilot opgezet in het kader van beheer en onderhoud EVZ Oeffeltsche Raam (pilot Lauguz). Gelijktijdig met deze pilot heeft de Gemeente Boxmeer een pilot particulier natuurbeheer Oeffeltsche Raam opgezet waarbij het beheer `slim` en laagdrempelig bij aangelanden is weggezet. Beide pilot's zijn in 2012 afgrond, met conclusie/resultaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coördinatie op beheer en onderhoud vanuit eigen organisatie aansturing op basis van beeldkwaliteit, waarbij de uitvoering zoveel mogelijk wordt ondergebracht bij aangelanden/agrariërs. • Onderbrengen van beheer bij aangelanden met toezicht vanuit eigen organisatie leidt tot efficiënter beheer en aanzienlijke kosten besparing. <p>Doel is om nu een verdere invulling te geven aan de gehouden pilot. Het uitgangspunt daarbij is coördinatie en toezicht op het beheer vanuit eigen organisatie.</p>
Aanpak:	<p>Verdere uitwerking van de bevindingen van de pilot's door:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beheer van EVZ's indien mogelijk onder brengen bij aangelanden/agrariërs (ingezeten uit de streek) middels een gebruiksovereenkomst; 2. Aansturing op beheer/onderhoud op basis van beeldkwaliteit met ondersteuning van een extern advies bureau. 3. Beheer van reststroken/ -percelen onderbrengen bij de ANV mits dit binnen het aanbestedingsbeleid past en met als maximale vergoeding de door IBOR vastgestelde norm van 80% van de marktconforme prijs.
Resultaat:	Goed functionerende organisatie(structuur) die het beheer en onderhoud goed en efficiënt kan onderbrengen bij externe partijen.
Projecttrekker:	Gemeente Boxmeer
Betrokken organisaties:	Waterschap Aa en Maas
Begrote uren gemeente:	60 uur
Raming externe kosten gemeente:	Geen (regulier beheer)
Begrote uren waterschap:	100 uur
Raming externe kosten waterschap:	Geen
Succes- en faalfactoren	<p>Succesfactor:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bestuurlijke overeenstemming en prioriteit. – Kostenbesparing

	<ul style="list-style-type: none"> - Kwaliteitsverbetering ecologie en natuur <p>Faalfactor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanbod van geïnteresseerde externe partijen
Planning uitvoering	2013 (al gestart)

4.4 Beheer- en onderhoudsplannen beekmondingen Maasheggen

Projecttitel	BEHEER EN ONDERHOUDSPANNEN BEEKMONDINGEN MAASHEGGEN
Doelstelling van het project	Opstellen van beheer- en onderhoudsplannen voor de beekmondingen St Jansbeek, Oeffeltsche Raam, Virdsche-Viltsche Graaf.
Omschrijving:	De beekmondingen voor de St Jansbeek, Oeffeltsche Raam, Virdsche-Viltsche Graaf worden in 2015 opgeleverd. In 2013 - 2014 worden de beheer- en onderhoudsplannen opgesteld. Gemeente en waterschap zijn belangrijke partners in deze. Behalve de reguliere aspecten ten aanzien van beheer en onderhoud zoals het omgaan met maaisel, begrazing en het betrekken van derden zoals IVN en AVN, ligt hier ook een opgave tot uitwerking en beheer van de recreatieve en educatieve aspecten zoals reeds benoemd in de projectplannen.
Aanpak:	Waterschap nodigt de gemeente uit bij bijeenkomsten met gebiedspartners. Waar nodig vindt extra overleg plaats en worden aanvullende afspraken gemaakt.
Resultaat:	<ul style="list-style-type: none"> - Breed gedragen beheer- en onderhoudsplannen waarbij water-, groen-, recreatieve en financiële aspecten in evenwicht zijn. - Afspraken tussen gemeente en waterschap over het beheer van de natte EVZ. - Uitwerking van afspraken tussen gemeente en waterschap. Bijvoorbeeld: beheerovereenkomsten met particuliere partijen op basis van de geformuleerde afspraken.
Projecttrekker:	Waterschap
Betrokken organisaties:	Gemeente Boxmeer, IVN, AVN, dorpsraden, SBB
Begrote uren gemeente:	40 uur
Raming externe kosten gemeente:	Geen
Begrote uren waterschap:	100 uur
Raming externe kosten waterschap:	Reeds opgenomen in projecten beekmondingen
Succes- en faalfactoren	<p>Succesfactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betrekken van ingezetenen van de streek <p>Faalfactor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bereidheid van derden om een bijdrage te leveren aan het beheer en onderhoud
Planning uitvoering	2013-2014

4.5 Schraalzand als retentie-, natuur- en recreatiegebied

Projecttitel	SCHRAALZAND ALS RETENTIE-, NATUUR- EN RECREATIEGEBIED
Doelstelling van het project	<ul style="list-style-type: none"> - Robuust watersysteem; - Bevorderen vasthouden water bovenstroomse deel Oeffeltsche Raam; - Zoekgebied waterberging 2050; - Benutten kansen voor recreatie en natuurontwikkeling - Benutten kansen voor ommetje Saxe Gotha.
Omschrijving:	Onderzoek naar de mogelijkheden van schraalzand als retentie-, natuur- en recreatiegebied. Hiervoor is gemeentelijk al een flinke investering gedaan, maar heeft nog een extra impuls nodig. Er is sprake van onvoldoende vernatting van het gebied. Daarnaast ligt er een relatie met de Sambeeksche Uitwatering en Oeffeltsche Raam en de westzijde van de A73.
Aanpak:	Systeembenadering; <ul style="list-style-type: none"> - in kaart brengen ecologische en hydrologische wensen, - eisen en effecten van ingrepen voor het watersysteem van de Oeffeltsche Raam. De systeemanalyse wordt tevens gebruikt voor het project Kruising Oeffeltsche Raam/Sambeeksche Uitwatering.
Resultaat:	Plan van aanpak
Projecttrekker:	Gemeente Boxmeer
Betrokken organisaties:	Waterschap Aa en Maas, Werkgroep Saxe Gotha, Brabants Landschap
Begrote uren gemeente:	200 uur
Raming externe kosten gemeente:	€ 5.000,- voor aanvullend onderzoek, indien mogelijk gebruik maken van subsidies.
Begrote uren waterschap:	200 uur
Raming externe kosten waterschap:	€ 5.000,- voor aanvullend onderzoek. Aangezien het project nog niet scherp gedefinieerd is, dient hiervoor nog een kredietaanvraag ingediend te worden.
Succes- en faalfactoren	Succesfactor: <ul style="list-style-type: none"> - plaatsen in het gehele systeem van Oeffeltsche Raam - Stapelen waterschaps- en gemeentelijke doelen Faalfactoren: <ul style="list-style-type: none"> - Personele capaciteit - Beschikbare financiën - Geomorfologie van het gebied
Planning uitvoering	2014-2015

4.6 Kruising Oeffeltsche Raam/Sambeeksche Uitwatering

Projecttitel	Kruising Oeffeltsche Raam/Sambeeksche Uitwatering
Doelstelling van het project	Verbeteren waterhuishouding Oeffeltsche Raam en verbetering t.o.v. KRW doelen
Omschrijving:	<p>Onderzoek naar een betere oplossing voor de huidige kruising van de Oeffeltsche Raam met de Sambeeksche Uitwatering. Dit is een kunstmatige oplossing die niet lijkt te passen in een robuust watersysteem. De huidige situatie heeft enkele belangrijke nadelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Oeffeltsche Raam is niet altijd watervoerend. Dit strookt niet met de KRW doelstelling voor de beek. - De 'sifon' onder de Sambeeksche Uitwatering vormt een barrière voor visoptrek. - Water wordt niet in het gebied vastgehouden omdat het via de kortste route (Sambeeksche Uitwatering) naar de Maas loopt. <p>Realiseren van de gemeentelijke LOP doelstelling: kwaliteitsverbetering van het landschap, meer water in de Oeffeltsche Raam.</p>
Aanpak	<p>Op dit moment wordt door het waterschap reeds globaal onderzoek verricht in opdracht van Roel Bruggink. Naar verwachting is dit in de zomer van 2013 gereed. De resultaten hiervan zullen voor een groot deel bepalen wat de vervolgstappen zullen zijn. Voorlopig wordt de volgende aanpak gehanteerd;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Systeemanalyse; in kaart brengen ecologische en hydrologische wensen, eisen en effecten van ingrepen voor het watersysteem van de Oeffeltsche Raam. De systeem analyse wordt tevens gebruikt voor het project "Schraalzand als retentie- en recreatiegebied". 2. Integraliteitsslag met LOP-doelstellingen gemeente Boxmeer 3. Opstellen Plan van aanpak
Resultaat:	Plan van aanpak
Projecttrekker:	Waterschap Aa en Maas
Betrokken organisaties:	Gemeente Boxmeer, ANV
Begrote uren gemeente:	100 uur
Raming externe kosten gemeente:	Geen
Begrote uren waterschap:	200 uur
Raming externe kosten waterschap:	Geen
Succes- en faalfactoren	<p>Succesfactor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stapelen waterschaps- en gemeentelijke doelen - Realiseren /robuuster watersysteem - KRW doelstelling behalen deeltraject <p>Faalfactor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personele capaciteit
Planning uitvoering	2015

4.7 Beekherstel Sint Jansbeek; Deeltraject Hultenhoek

Projecttitel	Beekherstel Sint Jansbeek; Deeltraject Hultenhoek
Doelstelling van het project	Beekherstel, waterberging in combinatie met het natuurdoeltype vochtig schraal grasland (provinciaal).
Omschrijving:	<p>Op de St. Jansbeek rust de volgende beleidsopgaven;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ecologische verbindingzone binnen de kern Vortum Mullem; - Beekherstel verweven (uitvoering niet in WBP 2010-2015); - Herstel beekmonding (oplevering 2015); - Vismigratie; - Reserveringsgebied 2050. <p>Daarnaast heeft Zorgboerderij De Hultenhoek in Groeningen het initiatief genomen om met behulp van provinciale gelden het natuurdoeltype vochtige schraalgraslanden/moeras voor de droge EVZ te realiseren en dit te gebruiken als hooiland. Hierin wordt een combinatie gezocht met een recreatieve route en de activiteiten van de zorgboerderij. Het natuurdoeltype voor de betreffende percelen langs de Sint Jansbeek is nu: vochtig schraal grasland en moeras. Het voorstel nu is om het beekprofiel ter plaatse zodanig aan te passen, dat de grondwaterstand onder het perceel omhoog komt. Het beheer op het perceel zal vanaf dan gericht zijn op de ontwikkeling van het natuurdoeltype vochtig schraal grasland, wat inhoudt dat er een hooilandbeheer zal worden gevoerd, waardoor het gebied kan verschromen en de soorten van vochtig schraalland worden bevorderd.</p> <p>Het gaat hier om een deeltraject. Er is een hydrologische en ecologische analyse op hoofdlijnen nodig voor de gehele St Jansbeek om regret-maatregelen te voorkomen.(systeem analyse). Dit moet de handvatten en randvoorwaarden geven voor het deeltraject Hultenhoek. De insteek van traject Hultenhoek (ca 500m) is om te zoeken naar een lagere aanlegkosten en onderhoudskosten dan de kentallen aangeven. Op basis van huidige kentallen beekherstel zouden de aanlegkosten ca. € 110 000,- bedragen. Het streven is 50%.</p>
Aanpak	<p>Fase 1: haalbaarheid op hoofdlijnen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plan van aanpak 2. Opstellen systeemanalyse voor de gehele St Jansbeek. 3. Afstemming plannen Hultenhoek met inrichtingsvisie St Jansbeek 4. Inrichtingsvisie; go/no go Fase 2 <p>Fase 2 Inrichting (na 2016):</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Projectplanuitvoering
Resultaat:	Plan van Aanpak, integrale inrichtingsvisie
Projecttrekker:	Waterschap Aa en Maas
Betrokken organisaties:	Gemeente Boxmeer, Zorgboerderij De Hultenhoek, Staatsbosbeheer, DLG, BBL, aangrenzende agrariërs, ANV
Begrote uren gemeente:	60 uur

Raming externe kosten gemeente:	Geen
Begrote uren waterschap:	300 uur
Raming externe kosten waterschap:	€ 5.000,- voor aanvullend onderzoek. De insteek is om zoveel mogelijk met in house-expertise te werken. Het voorbereidingskrediet is nog niet aangevraagd.
Succes- en faalfactoren	<p>Succesfactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kosten/uren besparing beheer en onderhoud waterloop - Lagere Uitvoeringskosten - Recreatief medegebruik - Realiseren Waterberging/robuuster watersysteem - KRW doelstelling behalen deeltraject <p>Faalfactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regret maatregel deeltraject - Wateroverlast - Vertraging waardoor subsidiemogelijkheid verdwijnt
Planning uitvoering	2013-2016

4.8 Opstellen protocol wijzigen legger/schouwsloten

Projecttitel	OPSTELLEN PROTOCOL WIJZIGEN LEGGER/SCHOUWSLOTEN
Doelstelling van het project	Gestructureerd overleg tussen waterschap en gemeente m.b.t. wijzigingen in legger en schouwsloten.
Omschrijving:	Momenteel vindt er ad hoc overleg plaats op het moment dat er wijzigingen zijn in de legger of de schouwsloten (zowel vanuit waterschap als vanuit gemeente). De wens is om dit op een meer gestructureerde wijze weg te zetten en afspraken te maken hoe en wanneer hierover met elkaar in overleg te treden. Daarnaast is het van belang om de communicatie richting inwonenden te verbeteren.
Aanpak:	Opstellen van een protocol voor het wijzigen van de legger en schouwsloten. Hiervoor zijn 3 overleggen nodig.
Resultaat:	Protocol met werkafspraken en afspraken over structureel overleg tussen waterschap en gemeente.
Projecttrekker:	Gemeente Boxmeer
Betrokken organisaties:	Waterschap Aa en Maas
Begrote uren gemeente:	40 uur
Raming externe kosten gemeente:	Geen
Begrote uren waterschap:	40 uur
Raming externe kosten waterschap:	Geen
Succes- en faalfactoren	Succesfactoren: <ul style="list-style-type: none"> - Duidelijke afspraken - Regelmatig overleg
Planning uitvoering	2013-2014

4.9 Gemeentelijk Slotenbeheer

Projecttitel	GEMEENTELIJK SLOTENBEHEER
Doelstelling van het project	Efficiënt en doelmatig beheer van sloten.
Omschrijving:	Het beheer beperkt zich momenteel tot alleen de schouwsloten. Het budget is niet toereikend voor jaarlijks onderhoud van berm- en zaksloten. Er is een beheerplan nodig voor gefaseerde uitvoering afgestemd op lokale omstandigheden.
Aanpak:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventarisatie 2. Knelpunten analyse 3. Opstellen van beleid en beheer- en onderhoudsplan
Resultaat:	Een beleids- en beheerplan voor het gemeentelijk slotenbeheer
Projecttrekker:	Gemeente Boxmeer
Betrokken organisaties:	Waterschap Aa en Maas
Begrote uren gemeente:	200 uur
Raming externe kosten gemeente:	€ 7.500,- (post riolering)
Begrote uren waterschap:	50 uur
Raming externe kosten waterschap:	Geen
Succes- en faalfactoren	Faalfactoren: <ul style="list-style-type: none"> - Beschikbare financiën voor opstellen beleid - Wetgeving
Planning uitvoering	2014

4.10 Optimaliseren werkboek frontoffice

Projecttitel	OPTIMALISEREN WERKBOEK FRONTOFFICE
Doelstelling van het project	Zorgen dat 'water' als onderwerp in de aanvraag van bouw- en milieuvergunningen wordt meegenomen, om te voorkomen dat vergunningen worden afgegeven die in strijd zijn met de Keur.
Omschrijving:	Wanneer een particulier of bedrijf een vergunning aanvraagt, wordt in de frontoffice van de gemeente aangegeven waar de aanvrager aan moet denken. Het frontoffice heeft daartoe een werkboek als hulpmiddel. Het gaat hierbij om balie contact en telefonisch contact. Daarin zijn aanwijzingen opgenomen voor de aanvraag van de milieuvergunning en de bouwvergunning, maar nog niet voor watergerelateerde onderwerpen. Dit heeft met name betrekking op de Keur van het waterschap waarin staat wat bouwtechnisch wel en niet mag in de nabijheid van oppervlaktewater en dijken.
Aanpak:	Uitbreiden werkboek frontoffice met wateraanwijzingen
Resultaat:	Aangepast werkboek frontoffice
Projecttrekker:	Gemeente Boxmeer
Betrokken organisaties / afdelingen:	Waterschap Aa en Maas
Begrote uren gemeente:	24 uur
Raming externe kosten gemeente:	Geen
Begrote uren waterschap:	Geen
Raming externe kosten waterschap:	Geen
Succes- en faalfactoren	Geen faalfactoren
Planning uitvoering	2013

4.11 Waterworkshop ruimtelijke ontwikkeling

Projecttitel	WATERWORKSHOP RUIMTELIJKE ONTWIKKELING
Doelstelling van het project	<ul style="list-style-type: none"> - Versterken van de koppeling tussen water en ruimte in de gebiedsontwikkeling. - Het vergroten van de zichtbaarheid van water en daarmee de leefkwaliteit in de bebouwde omgeving. - Het combineren van water en groen.
Omschrijving:	Voor een duurzame toekomst in de Nederlandse Delta kunnen ruimte en water niet zonder elkaar. Water vraagt ruimte, en de ruimtelijke kwaliteit kan in Nederland niet zonder water. De basis voor een goede koppeling tussen water en ruimte is wederzijdse kennis.
Aanpak:	<p>Jaarlijks kennisuitwisseling en vergroten van de kennis door concreet aan de slag te gaan met het thema 'water' in de ruimte en het samen verkennen van slimme ruimtelijke waterideeën voor Boxmeer. Mogelijke cases:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Waterfront Boxmeer - Saxe Gotha - Oeffeltsche Raam - Watergerelateerde recreatieve mogelijkheden
Resultaat:	<ul style="list-style-type: none"> - Het thema water verankeren in de structuurvisie van Boxmeer. - Minimaal één wateratelier per jaar. - Beeldverslag slimme ruimtelijke waterideeën. - Naar aanleiding van de workshops eventueel invulling geven aan communicatiemomenten tussen waterschap en gemeenten (bijvoorbeeld door het instellen van een 'waterspreekuur')
Projecttrekker:	Gemeente Boxmeer
Betrokken organisaties:	Waterschap Aa en Maas als kennisleverancier op het gebied van ruimte en water
Begrote uren gemeente:	100 uur per jaar (voorbereiding en deelname)
Raming externe kosten gemeente:	€ 1000,-
Begrote uren waterschap:	80 uur
Raming externe kosten waterschap:	€ 1000,- Hiervoor is nog geen krediet aangevraagd.
Succes- en faalfactoren	<p>Succesfactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enthousiaste en leergierige houding. - Herhaling. - Het belang van Boxmeer centraal stellen. - Samen voorbereiden en opzetten workshop. <p>Faalfactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Denken in beperkingen in plaats van mogelijkheden - Het niet onderkennen van het belang van water in de gebiedsontwikkeling
Planning uitvoering	Jaarlijks terugkerend

4.12 Communicatie en educatie

Projecttitel	COMMUNICATIE EN EDUCATIE
Doelstelling van het project	Maatschappelijke betrokkenheid en bewustwording van het thema water versterken
Omschrijving:	Structurele watercommunicatie om het thema water blijvend onder de aandacht te houden bij de inwoners van Boxmeer en medewerkers van de gemeente. Structurele watereducatie om jongeren met water in aanraking te laten komen en om docenten/begeleiders een herkenbare basis van activiteiten te geven. De kracht zit in het jaarlijks terug laten komen van activiteiten. Dan doen er ieder jaar meer mensen mee.
Aanpak:	<ul style="list-style-type: none"> – Op natuurlijke communicatiemomenten bij grotere waterprojecten berichten in de diverse media (Boxmeers Weekblad, internet, persberichten). – Aandacht geven aan het gereedkomen van grotere projecten. – Goed gebruik maken van de gemeentelijke website en de site van het waterschap. – Communicatieplanning opnemen bij grotere waterprojecten. – Stimulerende en initiërende rol van de gemeentelijke watercoördinator. – Water koppelen aan educatie: Boxmeerse scholen in contact brengen met waterthema's door bijvoorbeeld het geven van gastlessen (i.r.t. openingen of thema's als toerisme en recreatie, de afvalwaterketen etc.).
Resultaat:	Uitdragen belang water Uitdragen samenwerking gemeente en waterschap
Projecttrekker:	Gemeente Boxmeer
Betrokken organisaties:	Waterschap Aa en Maas, eventueel Brabant Water
Begrote uren gemeente:	80 uur per jaar
Raming externe kosten gemeente:	€ 500,-
Begrote uren waterschap:	60 uur per jaar
Raming externe kosten waterschap:	€ 500,-
Succes- en faalfactoren	<p>Succesfactor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Medewerker Waterbeheer en Watercoördinator zijn op de hoogte van activiteiten communicatieafdelingen van respectievelijk waterschap en gemeente. <p>Faalfactor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een faalfactor is het onderschatten van het belang van communicatie rondom het thema water, waardoor het een lage prioriteit krijgt.
Planning uitvoering	Jaarlijks terugkerend

4.13 Financiën waterplan-projectenboek 2014-2016

Projecten	Jaar	Projecttrekker	Uren Gemeente	Uren Waterschap	Financiën Gemeente	Financiën Waterschap
1, Particulier Natuurbeheer EVZ's	2013	Gemeente Boxmeer	60	100	Geen (bestaand krediet)	Geen
2. Beheer- en onderhoudsplannen beekmondingen	2013-2014	Waterschap Aa en Maas	40	100	Geen	Geen (budget project beekmondingen)
3. Schraalzand als retentie-, natuur- en recreatiegebied	2014-2015	Gemeente Boxmeer	200	200	€ 5.000,00	€ 5.000,00
4. Kruising Oeffeltsche Raam/Sambeeksche Uitwatering	2015	Waterschap Aa en Maas	100	200	Geen	Geen
5. Beekherstel Sint Jansbeek; Deeltraject Hultenhoek	2014-2016	Waterschap Aa en Maas	60	250	Geen	€ 5.000,00
6. Opstellen protocol wijzigen legger/schouwsloten	2013-2014	Gemeente Boxmeer	40	40	Geen	Geen
7. Gemeentelijk Slotenbeheer	2014	Gemeente Boxmeer	200	50	Geen (post riolering)	Geen
8. Optimaliseren werkboek frontoffice	2013	Gemeente Boxmeer	24	Geen	Geen	Geen
9. Waterworkshop ruimtelijke ontwikkeling	2014-2016	Gemeente Boxmeer	100	80	€ 1.000,00	€ 1.000,00
10. Communicatie en educatie	2014-2016	Gemeente Boxmeer	80	60	€ 500,00	€ 500,00
Totaal			880	1080	€ 6.500,00	€ 11.500,00

BIJLAGE 1   GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Gebruikte afkortingen:

EVZ	Ecologische Verbindingszone
Keur	Verordening van het waterschap die regelt wat wel en niet mag in of nabij oppervlaktewater en dijken
KRW	Kader Richtlijn Water
MRM	Gemeentelijke afdeling Milieu, Realisatie en Mobiliteit
OAS	Optimalisatiestudie Afvalwatersysteem
RO	Ruimtelijke Ontwikkeling
RWO	Regionale Wateropgave
SWO	Stedelijke Wateropgave
vGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

BIJLAGE 2   EVALUATIE PROJECTEN WATERPLAN 2011-2013

De evaluatie van het waterplan-projectenboek volgt na de zomer van 2013.

BIJLAGE 3 WATERPLAN EN GERELATEERDE BELEIDSPLANNEN

Afwegingscriteria bij de projecten

Voor het waterplan-projectenboek is een keuze gemaakt uit een aantal projecten. Daarbij zijn de volgende criteria gehanteerd:

1. Het project is water gerelateerd.
2. Het project loopt in de periode 2014 – 2016.
3. Het project bevindt zich in een beginstadium en is dus niet bijna afgelopen.
4. Het project is niet opgenomen in een ander beleids-/uitvoeringsplan. Alle activiteiten die bijvoorbeeld zijn opgenomen in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan komen niet terug in het waterplan-projectenboek.
5. Bij het project zijn zowel het waterschap als de gemeente betrokken.
6. In het kader van bezuinigingen worden in het projectenboek alleen projecten meegenomen waarvan te verwachten is dat een financieel budget en/of uren beschikbaar zal komen of reeds beschikbaar is.
7. En / of het onderwerp is agendazettend.

Aansluitend op criterium nummer 4 is in deze bijlage is een opsomming opgenomen van de watergerelateerde beleidsplannen binnen gemeente en waterschap.

Beleidsplan	Waterrelatie
Gemeentelijk Waterplan Boxmeer 2008	Kaderstellend beleidsplan waarvan de waterdoelen en streefbeelden dienen door te werken in de ruimtelijke uitwerking
Milieubeleidsplan Boxmeer 2010 – 2013	In het milieubeleid wordt de lagenbenadering gehanteerd: ondergrond – netwerken – occupatie. Water maakt deel uit van de ondergrond.
Detailstudie OAS Land van Cuijk 2011	Onderzoekt de mogelijkheden voor optimalisaties in de afvalwaterketen (opvang – transport en zuivering van afvalwater) binnen het zuiveringsgebied Land van Cuijk
Koepelnotitie Structuurvisie Boxmeer 2010	Water is een ordenend principe binnen de ruimtelijke ontwikkeling
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2009 – 2013	Verwoordt de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan haar drie zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater.
Waterbeheerplan 2010 – 2015 Waterschap Aa en Maas	Beleidsplan van het waterschap met betrekking tot waterveiligheid, waterzuivering, waterkwantiteit en natuurlijk en recreatief water in het beheergebied van de Aa en de Maas.
Landschapsontwikkelingsplan gemeente Boxmeer 2007	Integrale visie op het landschap in Boxmeer, waaronder de natte natuurplek de Vilt.
Bodembeleidsplan gemeente Boxmeer 2009	Beleidsplan voor het beheren van de bodem met een duidelijke relatie met het afkoppelen van regenwater
Integraal beheerplan de Vilt	Uitwerking van de beheeraspecten in de Vilt, waaronder de waterhuishouding
Integraal gebiedsprogramma Maasheggen 2010	Met ondermeer aandacht voor realisatie Ecologische Verbindingszone, beekherstel, herstel beekmonding, bescherming tegen overstroming vanuit de Maas

